

Muusika ja tekst Mari Kalkun / seade Rasmus Puur "SATA-SATA!"
liikumisseade Maido Saar

TÖÖLEHT

Esimese proovis palun lugege kõik tekst koos tõlkega läbi ja mõtestage laul!
Suunake lapsi läbi humoorikate küsimuste laulu sisust aru saama. Näiteks, mida tähendab "puhu puhtaks palgekene" - mida see võiks tähendada, (et kas lapse nägu oli enne must ja ta palub nüüd, et vihm ja tuul ta puhtaks teeks) jne. Sellised toredad suunamised teevad õppimise rõõmsamaks.

STRUKTUUR

Laulu lihtsamaks õpetamiseks ja õppimiseks palun tehke selgeks laulu struktuur. Laul koosneb kolmest salmist ja kolmest refräänist!

1. salm on kõige pikem ja 2-osaline, sellele järgneb kõige lühem refrään (A osa).
2. salm on esimesest poole lühem, refrään selle võrra poole pikem (A ja B osa).
3. salm on veel lühem ja refrääni B1 osa kordub (A1, B1, B1)

I refrään algab taktist 43 ja koosneb A osast

II refrään algab taktist 78 ja koosneb A ja B osast (B osa algab taktist 94)

III refrään algab taktist 122 ja koosneb A1, B1, B1

Päheõppimisel oli kooril kasu sellest, kui sai lastele lihtsalt lahti seletatud, et 1. refrään on üheosaline, 2. refrään on kaheosaline ja 3. refrään on kolmeosaline.

HINGAMISED

Hingamised kogu laulu ajal on kiired ja aktiivsed!

Salmides on hingamised pauside ajal.

Refräänid

I refrään (algab taktist 43 ja kestab taktini 60 ning koosneb A osast)

takt 46-47 ja 54 -55 vahel ei hinga. Hingame pauside ajal.

II refrään (algab taktist 78 ja kestab taktini 111 ning koosneb A ja B osast)

takt 81-82 vahel ei hinga

takt 86 hingavad kõik häälerühmad

takt 89-90 vahel ei hinga.

takt 93-94 vahel II ja III hääli ei hinga, I hääli hingab pausi ajal

takt 97-98 vahel II ja III hääli ei hinga, I hääli hingab pausi ajal

taktis 102 hingavad kõik häälerühmad

takt 105-106 vahel II ja III hääli ei hinga, I hääli hingab pausi ajal

III refrään (algab taktist 122 ja kestab 157 taktini ning koosneb A1, B1, B1)

takt 125-126 ja 133-134 vahel I hääli ei hinga, kogu ülejäänud refräänis hingab I hääli pauside ajal.

II ja III hääli

takt 133-134, 137-138, 141-142 vahel ei hinga (ahelhingamine)

takt 146 hingavad kõik häälerühmad

takt 149-150 vahel ei hinga.

Enne refrääni B1 osa kordamist II ja III hääli ei hinga

HÄÄLERÜHMADE PARTIID JA HÄÄLEULATUSED

I hääleulatus väikse oktavi b-st kuni 2 oktavi f-ni

II hääleulatus väikse oktavi b-st kuni 2 oktavi c-ni

III hääleulatus väikse oktavi as-st kuni 1 oktavi b-ni

Häälepartiitid on loogilised ja kaelamurdvaid hüppeid on vähe.

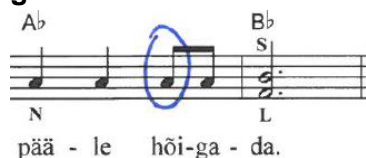
OHUD!

I hääl

Oktavi hüpped kipuvad eufoorias, mida see laul tekitab, kõrgemaks minema!!! Palun hoida I häält selgelt refrääni B osades tagasi.

Takt 40 I ja II hääl kipuvad mugandama partiid! Kirjas on as as as as, kipuvad laulma as as

g as

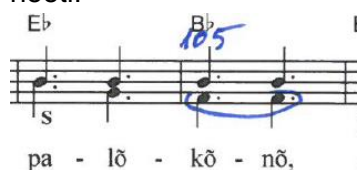

Refrääni B osas (taktist 94) on kaks hüpet oktavis alt üles, kolmas kord (takt 102) algab I hääl kohe ülevalt.

B1 osas (taktist 138) on aga kõik hüpped alt üles!

II hääl peab väga selgeks tegema refräänides fraaside lõpud (silpidel KÕ-NÕ). Vaadake korralikult järgi nii A kui B osade lõpud, need kipuvad segamini minema.

NB! Palun pöörake tähelepanu II hääle refrääni B ja B1 osade partiile - B ja B1 on vaid üks väike erinevus, mis tekitab segadust! Nimelt liigub taktis 105 II hääl f nooti, aga 149 taktis b nooti!

III hääl

Takt 30 väga kiire hingamine, sissetulek kiire!

Takt 28 on salmis erandlik fraasilõpp, kus 3. löögi käik on as- b. Aja jooksul kipub partii muganduma ning hakatakse laulma as-c, nii nagu on teised salvide fraasilõpud.

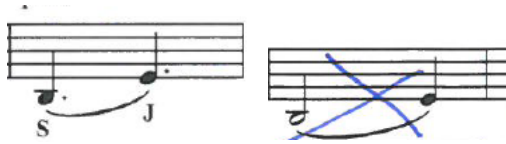
RÜTMID

Rütm on selle laulu kõige problemaatilisem osa. Palun harjutada selgelt nn duooli. Soovitan alguses läbi ta-i-ti rütmi läheneda! Aitab ka teksti aktiivne hääldamine.

OHT! Kõikides taktides kus on nn duool, kipuvad lauljad takti teise poole lühemaks tegema ehk kiirustama! Palun harjutada teksti lugemist õiges rütmis koos metronoomiga.

Takt 38 rütm vajab erilist tähelepanu - teksti ja rütmi rõhud ei lähe kokku ja seda on vaja harjutada. Koor kipub siin kiirustama!

NB! III hääl taktis 132 kipub laulma PUHTAS vale rütmiga (ta-a ja ta) aga on vaja laulda duoolina!

DIKTSIOON

Soovitan enne laulma hakkamist harjutada teksti lugemist õiges rütmis.

Laulda väga tekstipäraselt.

Takt 13 sõna pelgä kohe minna "L" tähele, sama takt 14 "sinno" kohe minna aktiivselt "N"-le, takt 21 sõnas "Sukka" kohe minna "K" le (et ei kostuks "suuka") 22 takt "pista" kohe "S" le (pista - piista)

takt 23 purjeta - puurjeta (kohe r-le)

takt 39 ala – alla (pikk a)

takt 56 selges- seelges (kohe l-le)

taktid 62 ja 65 kooni – kuni (o-täht)

takt 66 kerges- keerges (kohe r-le)

takt 73 ilma- ilma (kohe l-le)

Refräänides taktid 44, 79, 95, 123, 139 sõna "TULÕ" - selgelt eristada "TUULÕ"-st

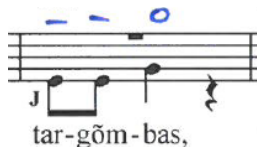
taktides 48, 83, 99, 127, 143 sõna "SATA" - sõna "SATA - selgelt eristada "SAATAS"-st

taktides 52, 87, 103, 131, 147 sõna "PUHTAS" kohe moodustada aktiivne "H" täht.

3. salm.

takt 116 ja 120 sõna "sai" kohe minna "i" tähele.

Takt 118 II hääl sõnas "targõmbas" palun rõhutada silpe tar-gõm. Silp "bas" - nii kergelt ja vaikselt kui võimalik.

DIRIGEERIMINE

Palun juhatada laulu kolme peale (väike, kiire kolmene skeem).

Laul kutsub meid saama paremaks inimeseks, puhastama oma mõtteid, otsima ja elama oma elu!

Hindä elotähti opi lugõma!

Rõõmsat õppimist!

Vilve Maide